

Kuinka ehkäistä työkyvyttömyyttä läpi elinkaaren?

24.8. Haavoittuvainen arki – miten kunta voi tukea ihmisiä elämän taitekohdissa?

Eriarvoisuuden kitkemisen mestarikurssi

Laura Salonen, Erikoistutkija

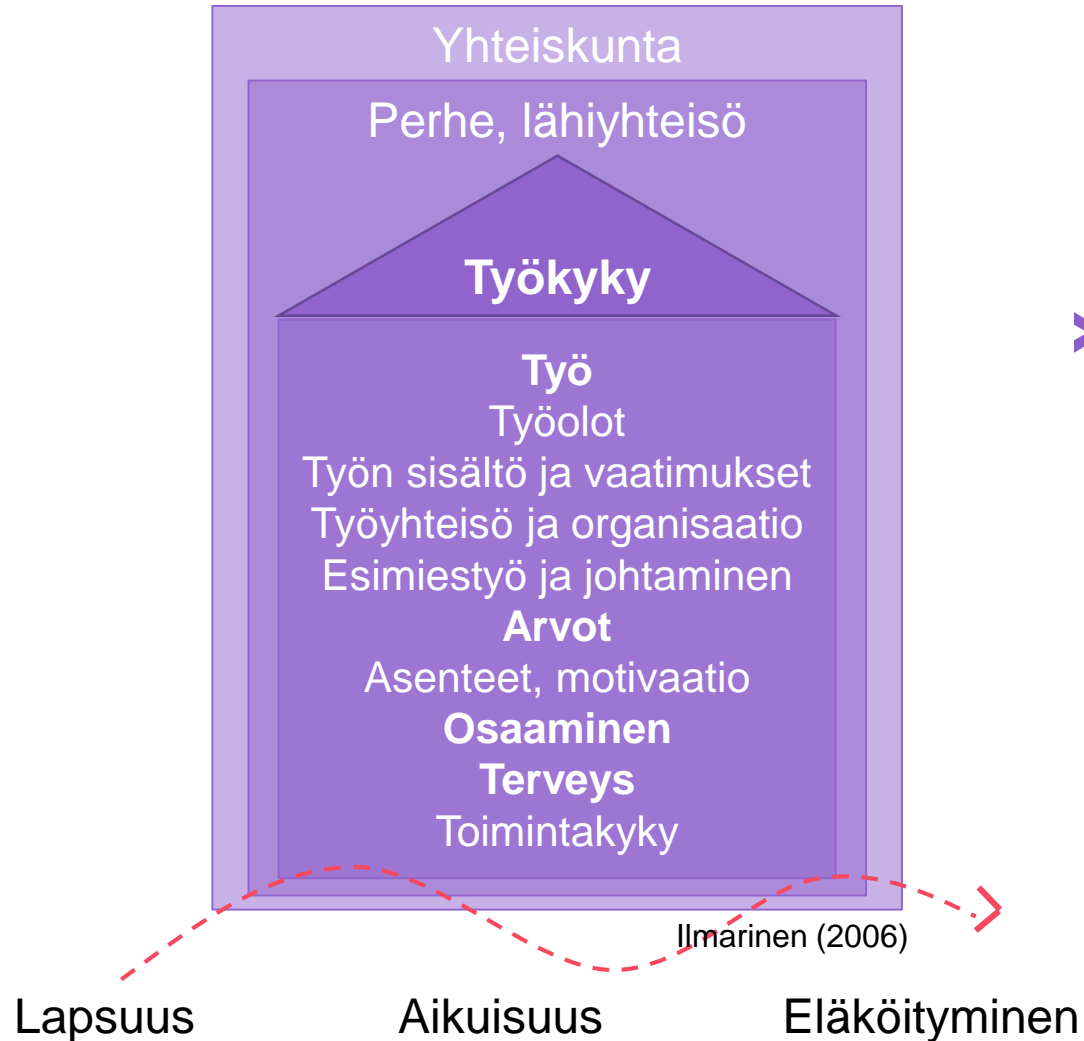
Turun yliopisto, Kela

lksalo@utu.fi

@laursalo

Työkyvyn rakennuspalikat

- *Työkyky on voimavarojen, työn vaatimusten ja mahdollisuuksien sekä työn ulkopuolisen ympäristön tasapaino*

Työkyvyttömyyden eriarvoisuudesta

- Työkyvyttömyyteen liittyvä eriarvoisuus kantautuu jo lapsuudesta
- Työkyvyttömyyriskit jakautuvat eriarvoisesti väestöryhmien välillä: sosioekonomiset erot työkyvyttömyysriskeissä selkeitä
- Erityisen haavoittuvassa asemassa työmarkkinoiden ulkopuolella olevat

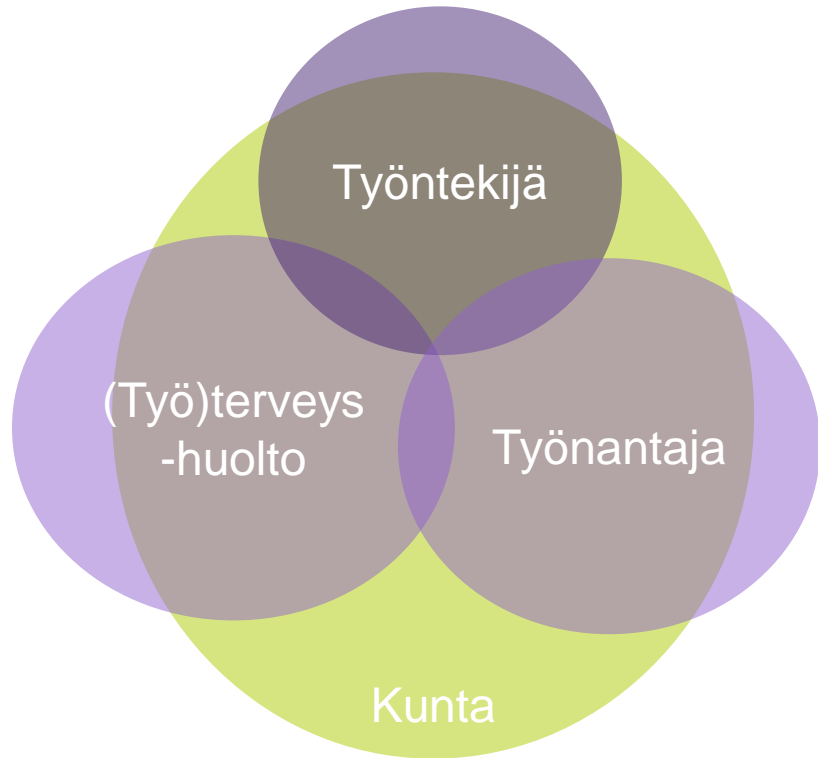
Haasteena pitkittynyt, mielenterveysperusteinen ja nuorena alkanut työkyvyttömyys

- Erityisesti työkyvyttömyyden pitkittyessä työelämään palaaminen vaikeaa
- Viime vuosina lisääntyneet erityisesti mielenterveydenhäiriöiden perusteella myönnetyt työkyvyttömyysetuudet
- Samoin nuorten työkyvyttömyysetuuksien käyttö lisääntynyt

Mitä kunnat voivat tehdä...

- Ennaltaehkäistääkseen työkyvyttömyyttä ja sen pitkittymistä
- Kaventaakseen siihen liittyvää eriarvoisuutta?

Työkyvyttömyyden ehkäisy kuntien näkökulmasta

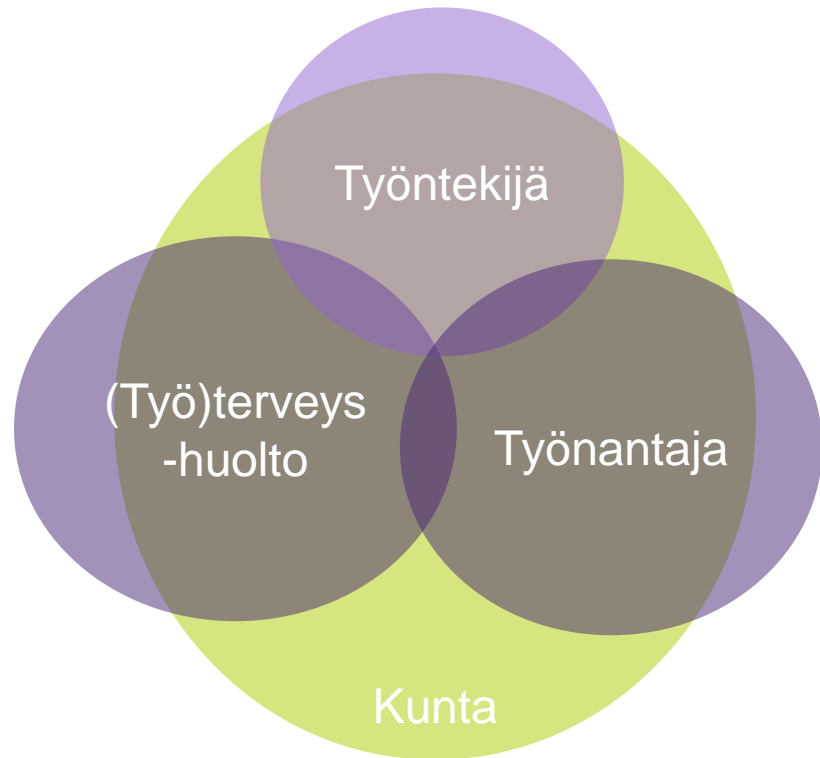
Hyvät peruspalvelut kaikille

- Kunnan tarjoamat perhe-, sosiaali-, terveys- ja koulutukselliset palvelut tukevat yksilöiden ja perheiden hyvinvointia ja sitä kautta myös ehkäisee työkyvyttömyyttä
- Myös elinympäristön kehittäminen tukee työntekijöiden arjen sujuvuutta

Tuen oikea-aikainen kohdentaminen

- Varhainen tunnistaminen ja puuttuminen
- Tukea yksilöille, perheelle ja työnantajalle
- Vaikeasti työllistyvien tuki ja toimiva palveluohjaus

Työkyvyttömyyden ehkäisy kuntien näkökulmasta

Työnantajien, työterveyshuollon ja kolmannen sektorin tukeminen

- Taattava toimiva perus- ja työterveydenhuolto
- Taattava eri sosiaali- ja terveystoimijoiden välinen yhteistyön sujuvuus ja palveluketjujen toimivuus
- Turvattava järjestöjen toimintaedellytykset
- Turvattava matalan kynnyksen mielenterveyden palvelut

Työkyvyttömyyttä ja sen eriarvoisuutta ehkäistään kunnissa...

1. Tarjoamalla hyvät peruspalvelut kaikille läpi elämän
2. Kohdentamalla tukea oikea-aikaisesti niitä tarvitseville
3. Ne pienet puolet - työkyky on osa kokonaisvaltaista hyvinvointia, työkyvyttömyyden ehkäiseminen koostuu pienistä toimista